

KOKKOLAN
YLIOPISTOKESKUS
CHYDENIUS

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

KESKI-POHJANMAAN LIITTO
MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

Tutkimus on toteutettu
Alueiden kestävän
kasvun ja elinvoiman
tukemisen AKKE -
määrärahoilla

Olli Rosenqvist

Pienten ja keskisuurten yritysten innovaatiotoiminta Keski-Pohjanmaalla

Pk-yritysten näkökulma innovaatiotoiminnan edistämiseen (PK-INNO-KP) -hankkeessa
tehdyn tutkimuksen julkistamiswebinaari

17.12.2025, klo 9–10:30

Esityksen sisältö

- Tutkimus ja sen toteutus
- Mysteeri Keski-Pohjanmaalla
- Pk-yritysten hyvä tuottavuus Keski-Pohjanmaalla
- Keski-Pohjanmaan pk-yritysten TKI-toiminta
- Tutkimustulosten yhteenvetoa
- Ratkaisuehdotus
- Julkaisun vapaa saatavuus

Tutkimus ja sen toteutus

PK-INNO-KP: Pk-yritysten näkökulma innovaatiotoiminnan edistämiseen

- AKKE-rahoitus: Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen
- Toteutusaika: 1.1.–31.12.2025 (tehollinen toteutusaika alle 6 kk)
- Toteuttaja: Olli Rosenqvist, Kokkolan yliopistokeskus Chydenius
- Rahoitus yhteensä 47 274 €, Keski-Pohjanmaan liitto 37 819 € ja KYC 9 455 €

Hankkeen tarve

- TKI-toiminnan kasvattaminen Keski-Pohjanmaalla
 - Tällä hetkellä TKI-menojen BKT-osuus on Keski-Pohjanmaalla noin 1 %:n luokkaa, kun valtakunnallisena ja myös Keski-Pohjanmaan tavoitteena on 4 %:n taso
- TKI-toiminnan kasvattamista tarvitaan, koska taloudellinen kasvu perustuu jatkossa entistä enemmän tuottavuuden kasvuun, väestön osaamisen kasvuun ja teknologiseen kehitykseen.

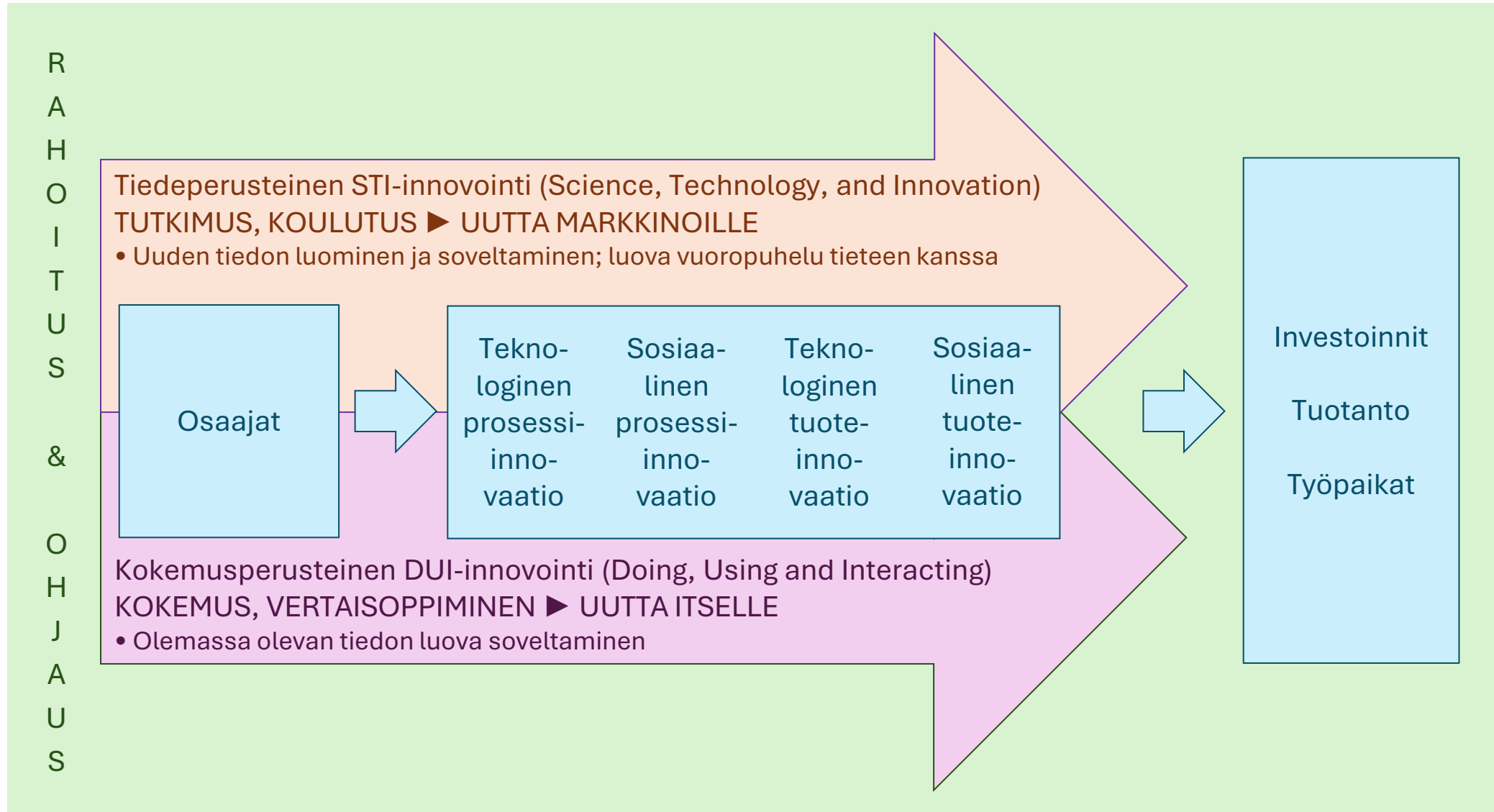
Konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi

- Tutkimus toteutettiin haastattelemalla EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakaudella 2021–2027 yritysten kehittämisavustusta Keski-Suomen ELY-keskuksesta saaneiden keskipohjalaisyriyten edustajia (30 haastattelua)
- Haastattelutulosten tulkintaa auttavien tilasto- ja tutkimusaineistojen keräys
- Tulosten tulkitseminen ja tutkimusraportin kirjoittaminen ja julkistaminen

Innovaatiotoiminnan käsitteellistäminen

TKI-toiminta ja T&K-toiminta: T = Tutkimus, K = Kehittäminen, I = Innovaatio

Kohdejoukko ja haastatteluaineisto

Kohdejoukkona Keski-Pohjanmaalla toimivat, Keski-Suomen ELY-keskuksesta EAKR:n tai JTF:n kautta yrityksen kehittämisavustusta EU:n ohjelmakaudella 2021–2027 saaneet yritykset.

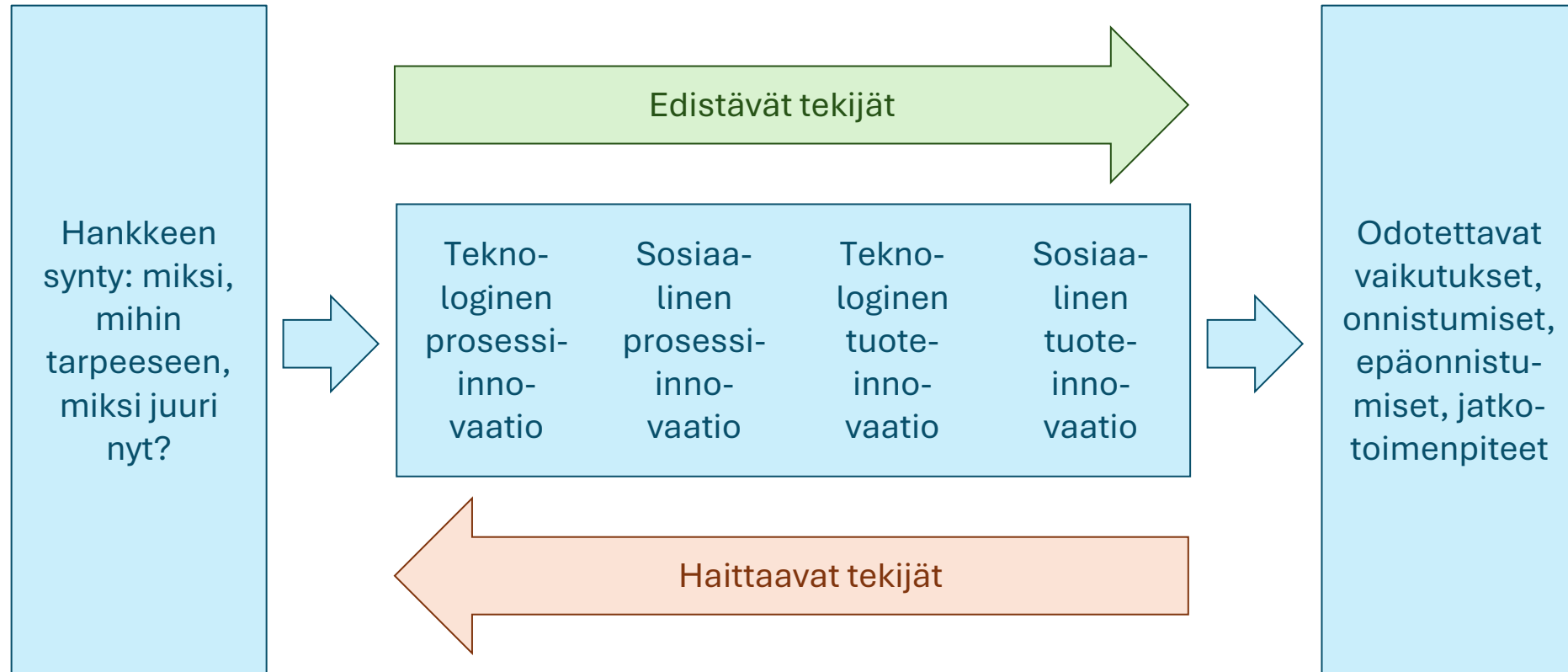
Yritysluokka	Kpl	Osuus kontak- toiduis- ta	Osuus ehdok- kaista
Haastateltavaehdokkaita yhteensä	58	–	100 %
Kontaktoituja	46	100 %	79 %
Haastattelun antaneita	30	65 %	52 %
Haastattelusta kieltäytyneitä	3	8 %	5 %
Sovittuun haastatteluun saapumatta jääneet	8	17 %	14 %
Muut kontaktoidut mutta haastattelelmatta jääneet	5	11 %	9 %
Kontaktoimattomat	12	26 %	21 %

Haastateltujen yritysten (30 kpl) toimialat ja kotipaikat	Kpl	Osuus haasta- telluista
Toimiala		
Teollisuus	16	53 %
Palvelut	14	47 %
Kotipaikka		
Kokkola	21	70 %
Kannus	2	7 %
Kaustinen	2	7 %
Perho	2	7 %
Veteli	2	7 %
Toholampi	1	3 %

Haastatteluaineiston analysointi

Aktanttimalli

Julkaisu (39 s.)

Olli Rosenqvist

Pienten ja keskisuurten yritysten innovaatiotoiminta Keski-Pohjanmaalla

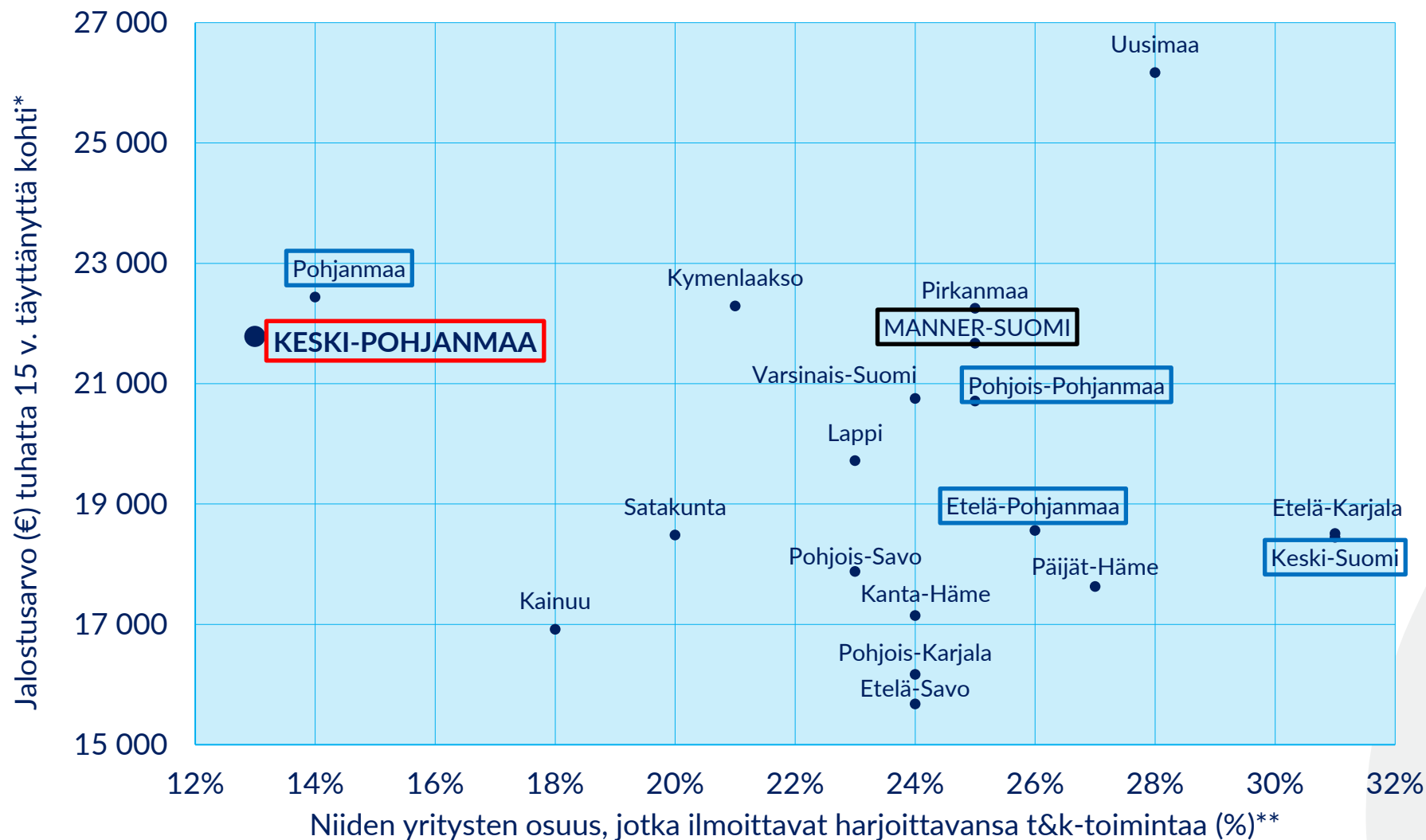
Jyväskylän yliopisto
Kokkolan yliopistokeskus Chydenius
Kokkola 2025

Pysyvä linkki julkaisuun:
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-86-1187-5>

Mysteeri Keski-Pohjanmaalla

- Samanaikaisesti
 - Pk-yritysten hyvä tuottavuus asukasta kohti laskettuna ja
 - TKI-toiminnan hyödyntämisen suhteellinen vähäisyys pk-yritysten keskuudessa

Alle 200 henkilöä työllistävien yritystoimipaikkojen yhteenlaskettu jalostusarvo per 15 vuotta täyttänyt väestö vuonna 2023 suhteutettuna t&k-toimintaa syksyllä 2025 harjoittavien pk-yritysten osuuteen

Lähteet: *Tilastokeskus, Alueellinen yritystoimintatilasto & Väestörakennetilasto sekä

**Suomen Yrittäjät ry ym., Pk-yritysbarometri, syksy 2025.

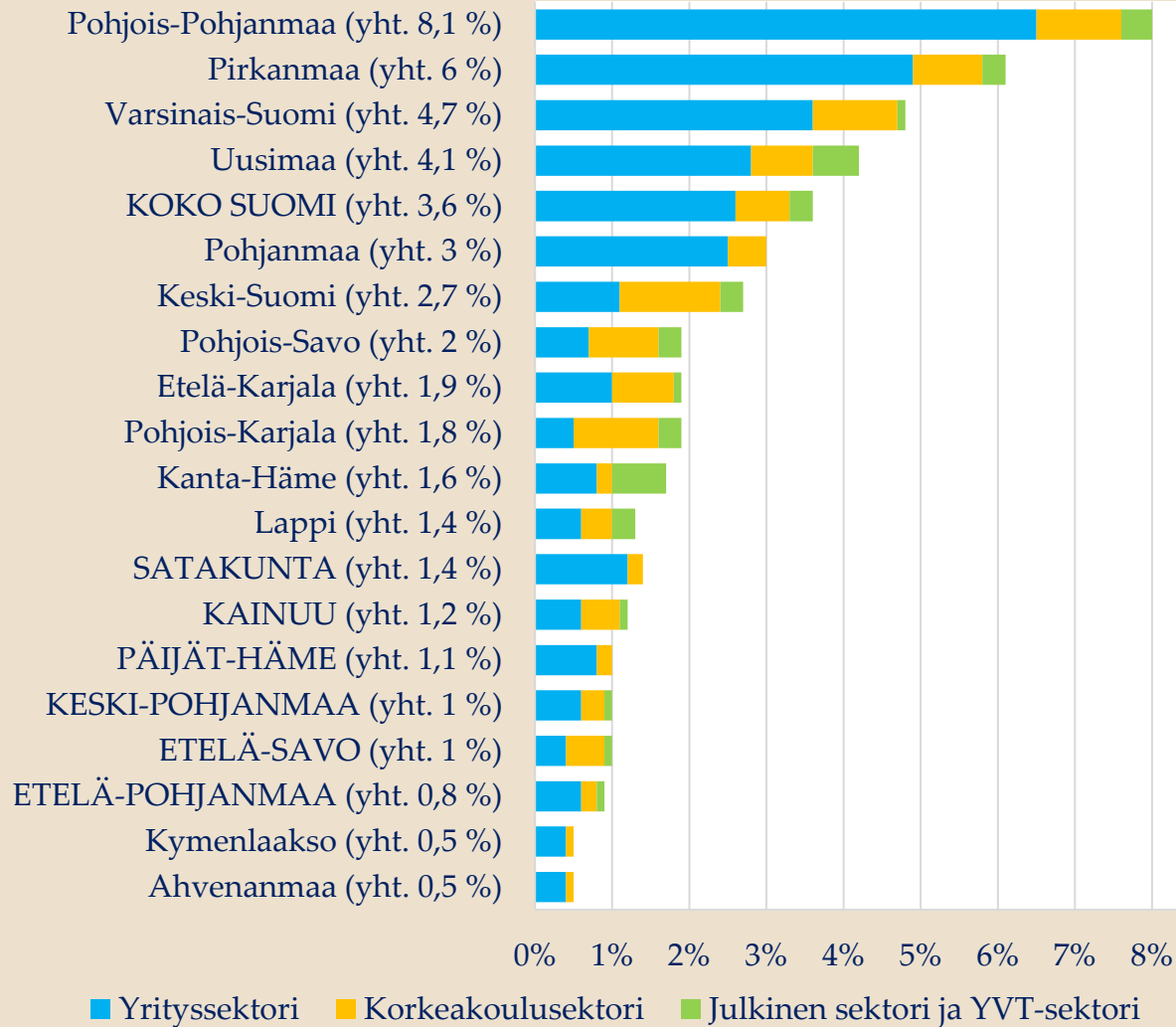
Keski-Pohjanmaan aluetalouden kehittämistarpeet

- Maakunnallinen tavoite: TKI-kulujen BKT-osuuden kasvattaminen 4 %:iin
 - Suomen kaltaisen maan taloudellinen kasvu perustuu nykyistäkin enemmän tuottavuuden kasvuun, väestön osaamisen kasvuun ja teknologiseen kehitykseen
- Yritykset tuottavat yli puolet TKI-toiminnasta Keski-Pohjanmaalla
 - KIP-alueen yritysten merkitys tässä tällä hetkellä suuri
- Maakunnan pk-yritysten merkitys maakunnallisen tavoitteen saavuttamisessa ratkaiseva
 - Pk-yritysten TKI-toimintaa olisi saatava kasvatettua

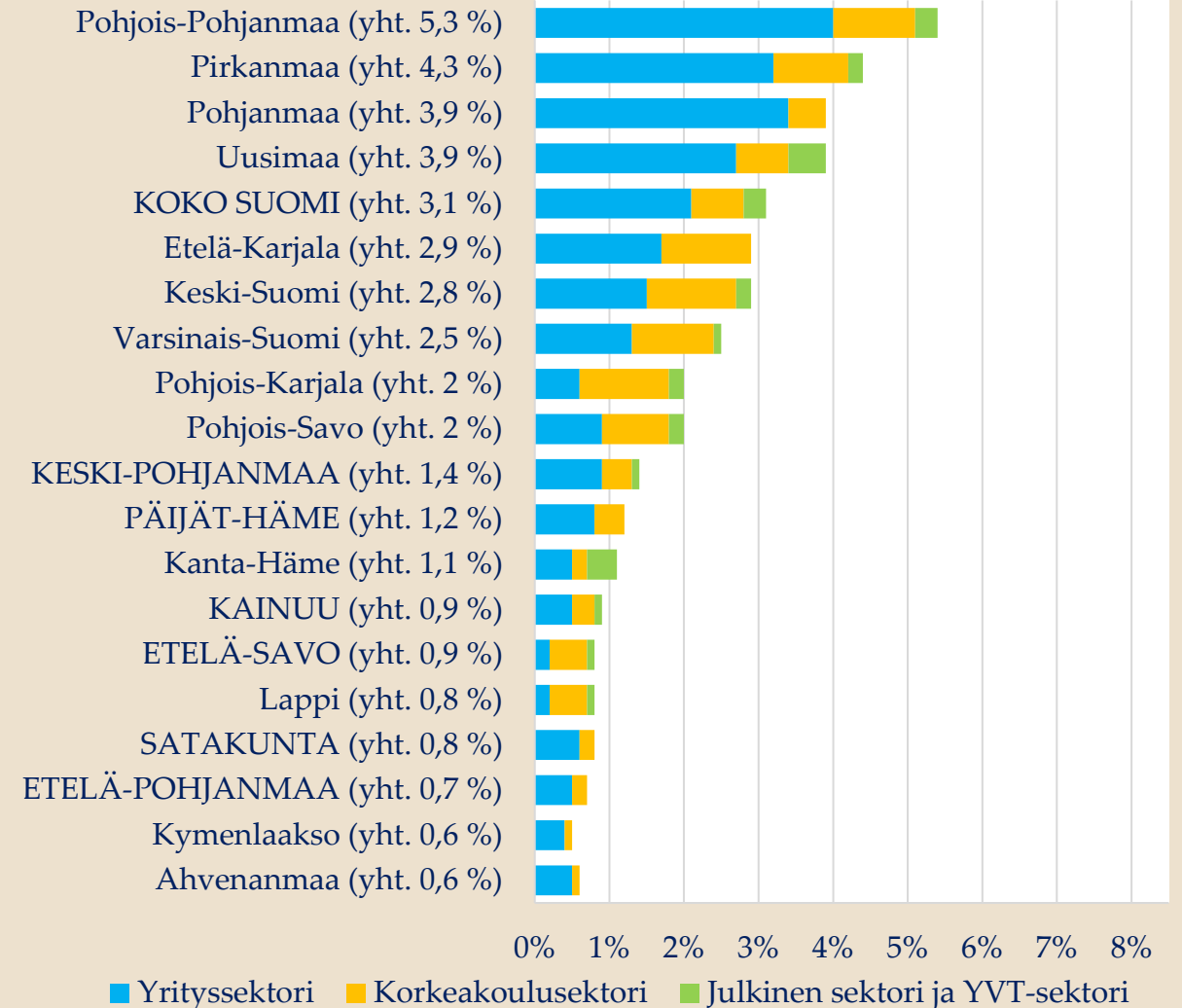

TKI-menojen osuus BKT:stä maakunnittain ja sektoreittain vuosina 2011 ja 2023 (%)

Vuosi 2011

Vuosi 2023

Lähteet: Tilastokeskus, Tutkimus- ja kehittämistoiminta, Aluutilinpito & Kansantalouden tilinpito (soveltaen).

Pk-yritysten hyvä tuottavuus Keski-Pohjanmaalla

Alle 200 henkilöä työllistävien yritystoimipaikkojen maakunnittaista vertailua vähintään 15 vuotta täyttäneeseen väestöön suhteutettuna vuonna 2023.

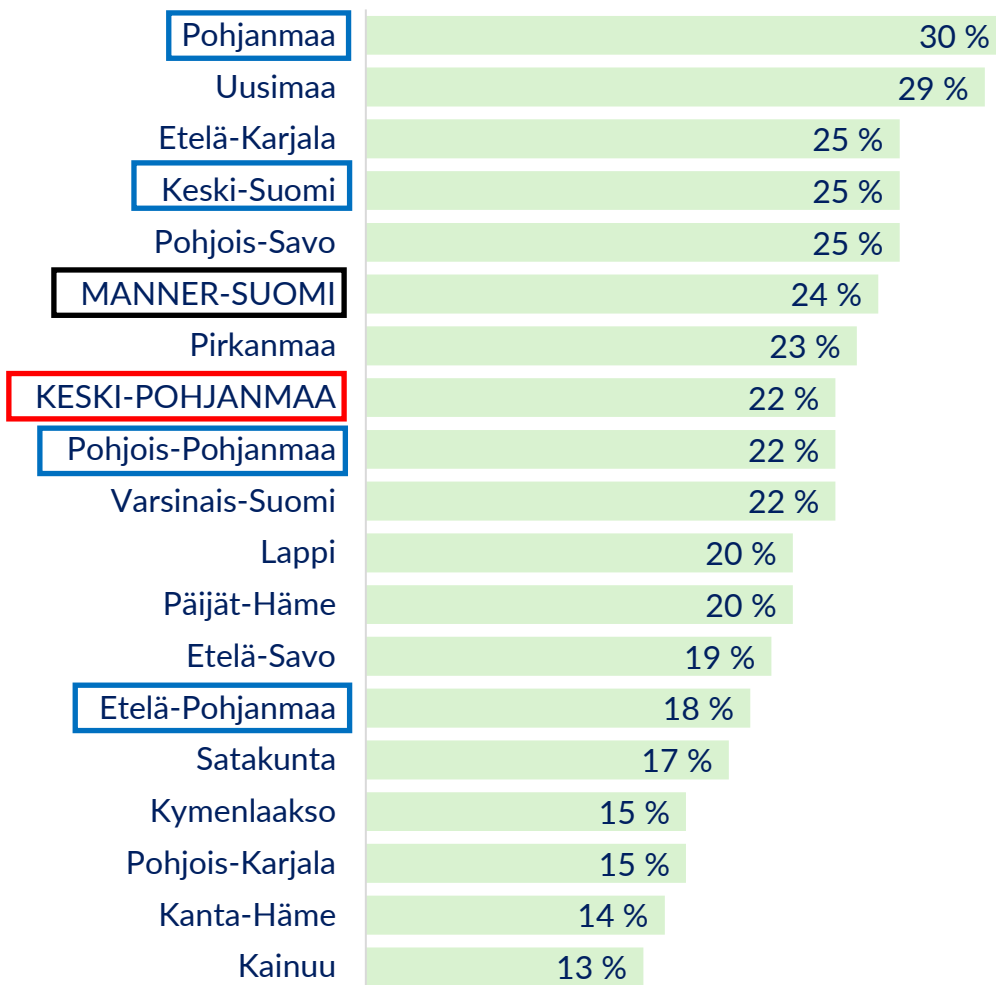
Toimipaikkojen lkm tuhatta 15 vuotta täyttänyttä kohti		Henkilöstömäärä (htv) tuhatta 15 vuotta täyttänyttä kohti		Jalostusarvo (€) tuhatta 15 vuotta täyttänyttä kohti	
Etelä-Pohjanmaa	166	Uusimaa	284	Uusimaa	26 171
Etelä-Savo	150	Pohjanmaa	271	Pohjanmaa	22 441
Pohjanmaa	145	Varsinais-Suomi	264	Kymenlaakso	22 291
KESKI-POHJANMAA	141	Etelä-Pohjanmaa	263	Pirkanmaa	22 253
Satakunta	130	Pohjois-Pohjanmaa	261	KESKI-POHJANMAA	21 779
Lappi	129	KESKI-POHJANMAA	260	MANNER-SUOMI	21 675
Varsinais-Suomi	129	MANNER-SUOMI	259	Varsinais-Suomi	20 755
Pohjois-Karjala	125	Satakunta	259	Pohjois-Pohjanmaa	20 713
MANNER-SUOMI	125	Pirkanmaa	259	Lappi	19 720
Pohjois-Savo	124	Pohjois-Savo	244	Etelä-Pohjanmaa	18 561
Uusimaa	123	Päijät-Häme	243	Etelä-Karjala	18 511
Keski-Suomi	122	Lappi	238	Satakunta	18 484
Kainuu	121	Kanta-Häme	234	Keski-Suomi	18 447
Kanta-Häme	119	Keski-Suomi	233	Pohjois-Savo	17 878
Pirkanmaa	117	Kymenlaakso	223	Päijät-Häme	17 632
Pohjois-Pohjanmaa	117	Kainuu	223	Kanta-Häme	17 147
Etelä-Karjala	115	Etelä-Karjala	218	Kainuu	16 919
Päijät-Häme	115	Pohjois-Karjala	217	Pohjois-Karjala	16 169
Kymenlaakso	104	Etelä-Savo	215	Etelä-Savo	15 678

Lähteet: Tilastokeskus, Alueellinen yritystoimintatilasto & Väestörakennetilasto.

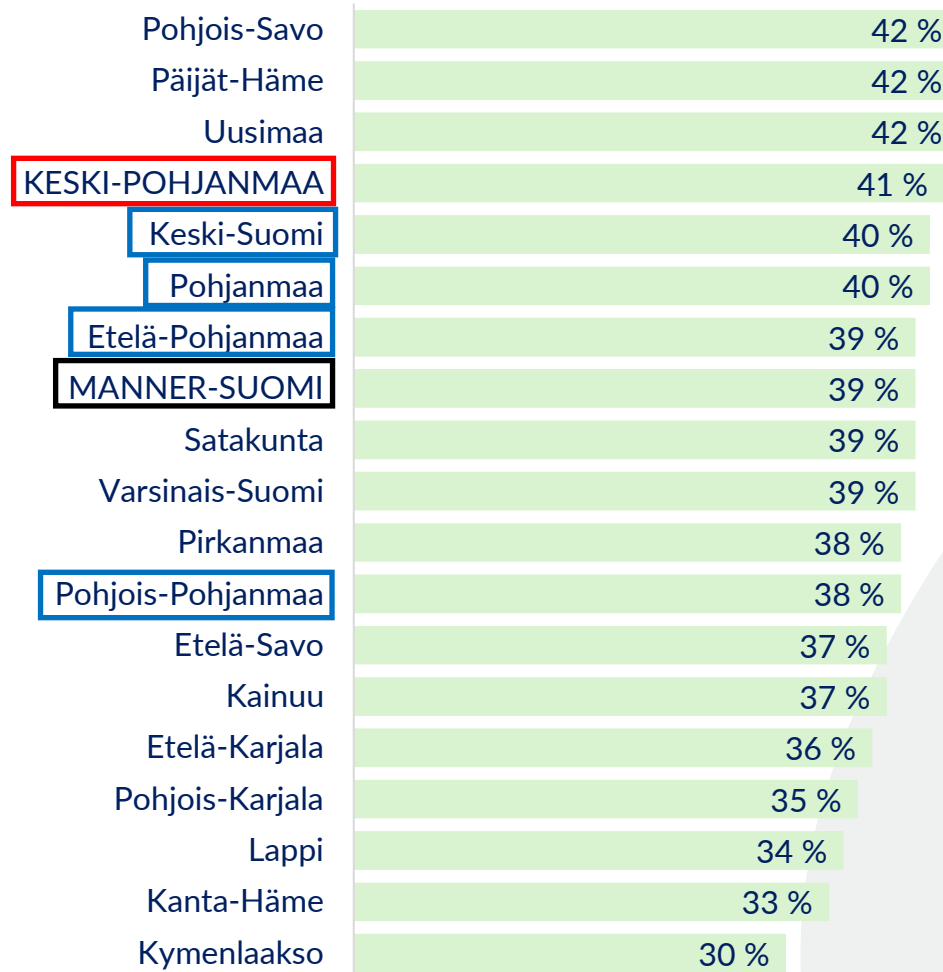
Pk-yritysten vienti- ja kasvuhakuisuus Manner-Suomen maakunnissa (niiden pk-yritysten osuus, jotka ilmaisevat olevansa vienti- tai kasvuhakuisia).

Vientiyritysten osuus kaikista yrityksistä

Kasvuhakuisten yritysten osuus kaikista yrityksistä

Lähde: Suomen Yrittäjät ry, Pk-yritysbarometri, syksy 2025.

Keski-Pohjanmaan pk-yritysten TKI-toiminta

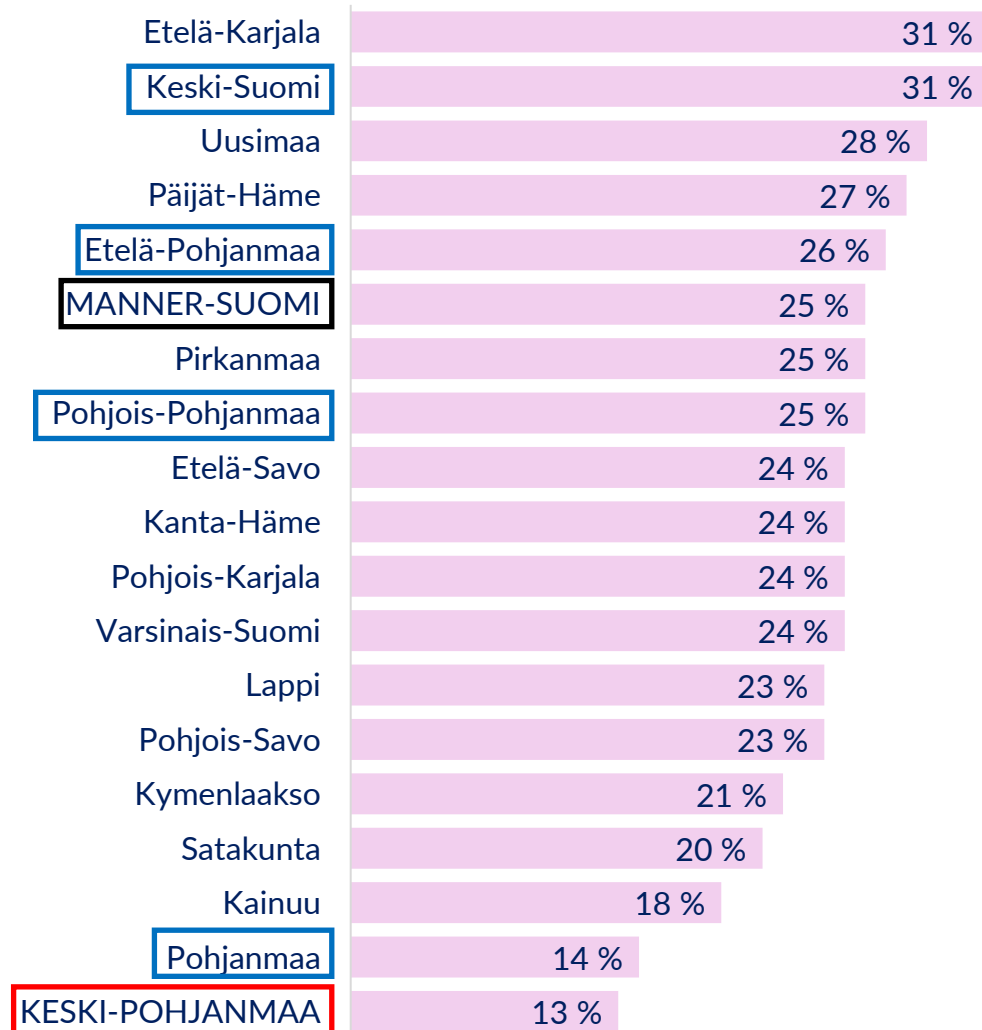
■ Tiede ■ Kokemus ■ Vuorovaikutus

Kokemus	Kasvu reaktiona sääntelyn muuttumiseen (3 yritystä)	Vuorovaikutus	
	Kasvu kv-toiminnan kautta (3 yritystä)		
	Kasvu tuotannon sivuvirtoja hyödyntämällä (2 yritystä)	Vuorovaikutus asiakkaiden, tavarantoimittajien, kilpailijoiden ja konsulttien kanssa (11 yritystä)	
		Vapaa yhteydenpito (1 yritys)	
Tarkemmin määrittämätön kasvutavoite (22 yritystä)		Tiede	Tiedeperustei-
		Tieteellinen teknologian jakaminen (2 yritystä)	nen inhimilli-
			nen pääoma (1 yritys)

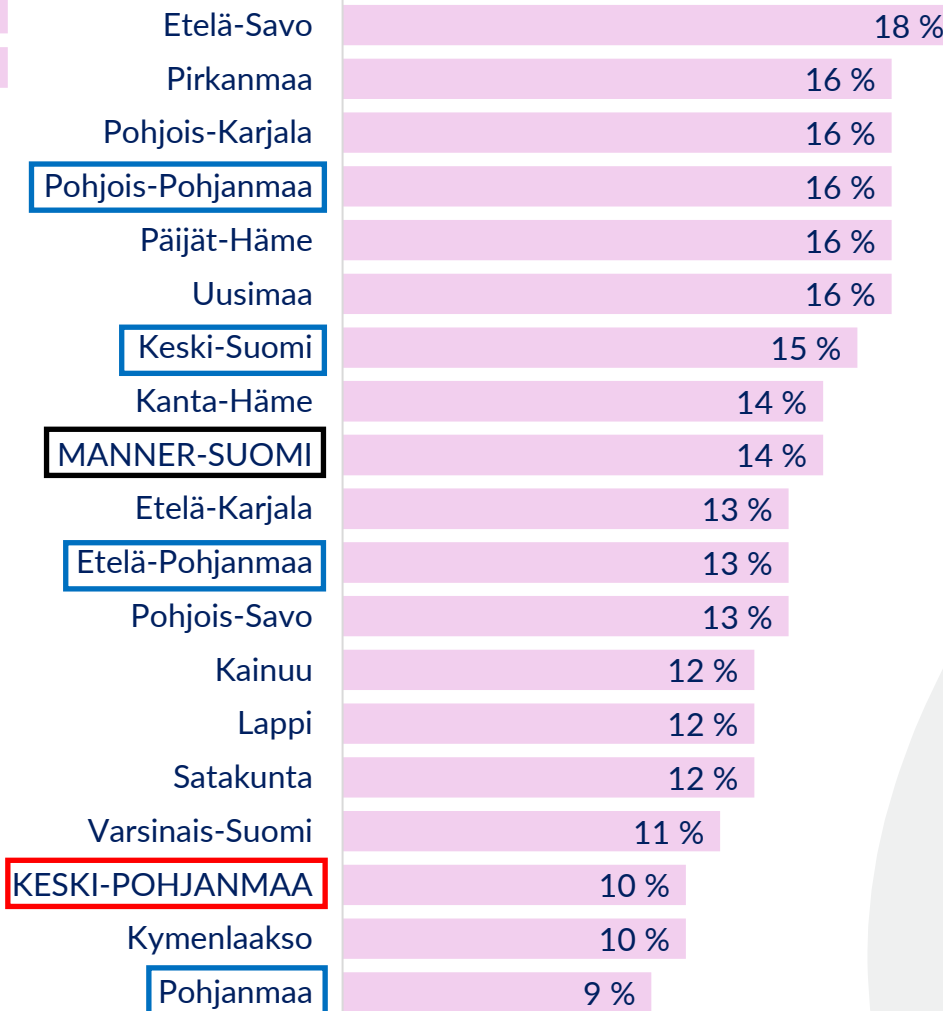
Niiden pk-yritysten osuudet maakunnittain, jotka ilmaisevat harjoittavansa tai suunnittelevat lähitulevaisuudessa harjoittavansa T&K-toimintaa.

T&k-toimintaa harjoittavien yritysten osuus

Seuraavan vuoden aikana t&k-toimintaa suunnittelevien osuus

Innovaatioiden luonne haastatteluaineistossa

▣ Markkinoille uusi innovaatio ▣ Yritykselle uusi teknologinen innovaatio ▣ Yritykselle uusi sosiaalinen innovaatio

Yritykselle uusi teknologinen innovaatio		Yritykselle uusi sosiaalinen innovaatio
Tuoteinnovaatio (22 yritystä)	Prosessi-innovaatio (18 yritystä)	Tuoteinnovaatio (9 yritystä)
		Prosessi-innovaatio (7 yritystä)
		Markkinoille uusi innovaatio Teknologinen tuoteinnovaatio (2 yritystä)

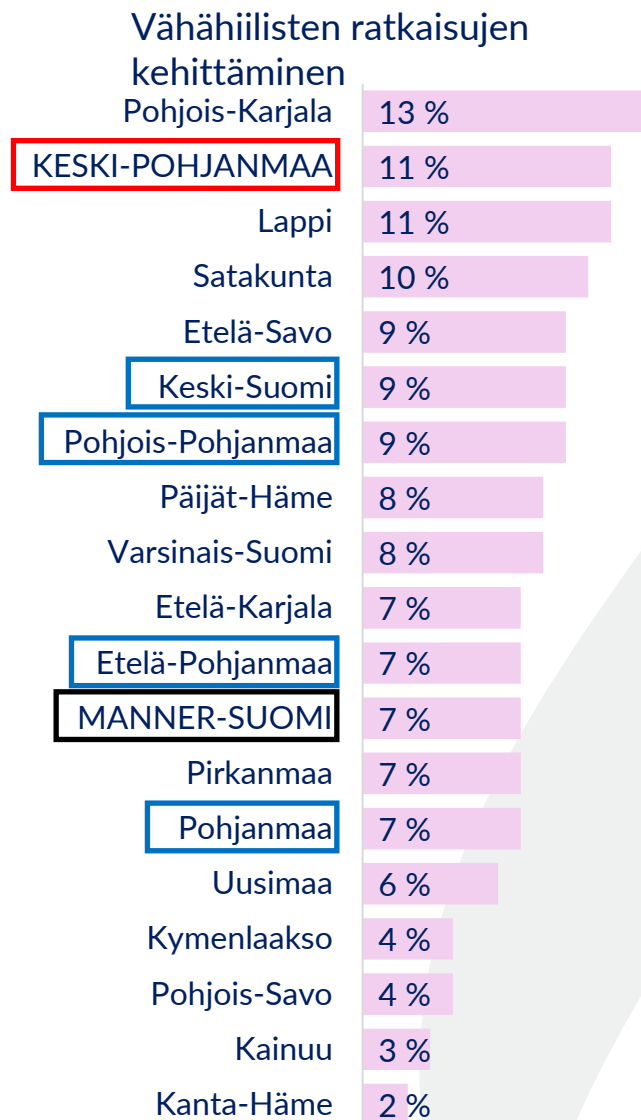
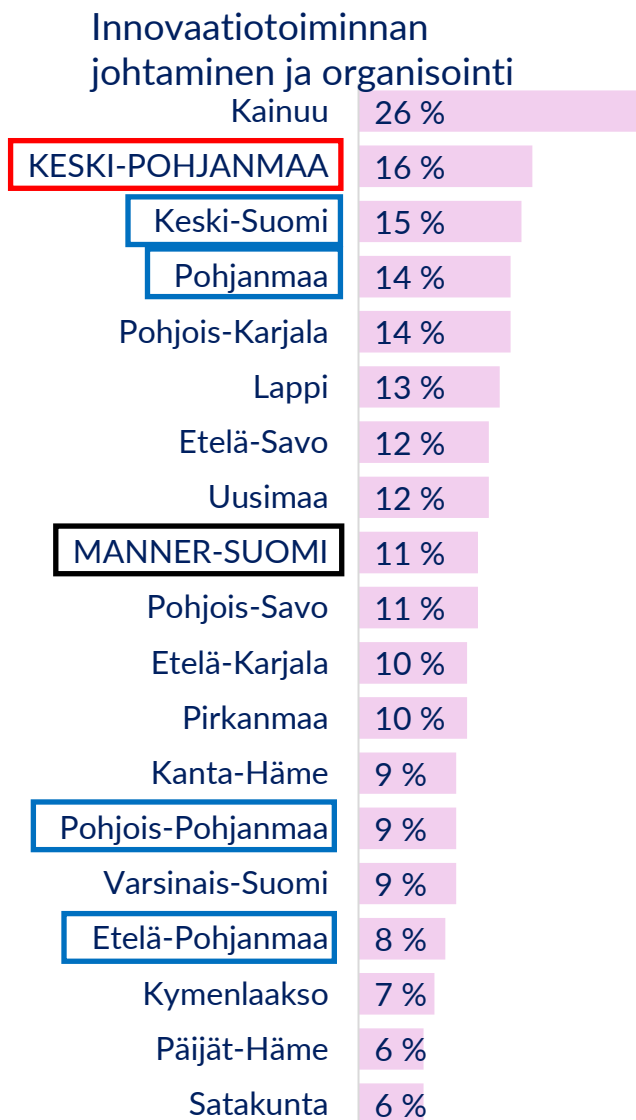
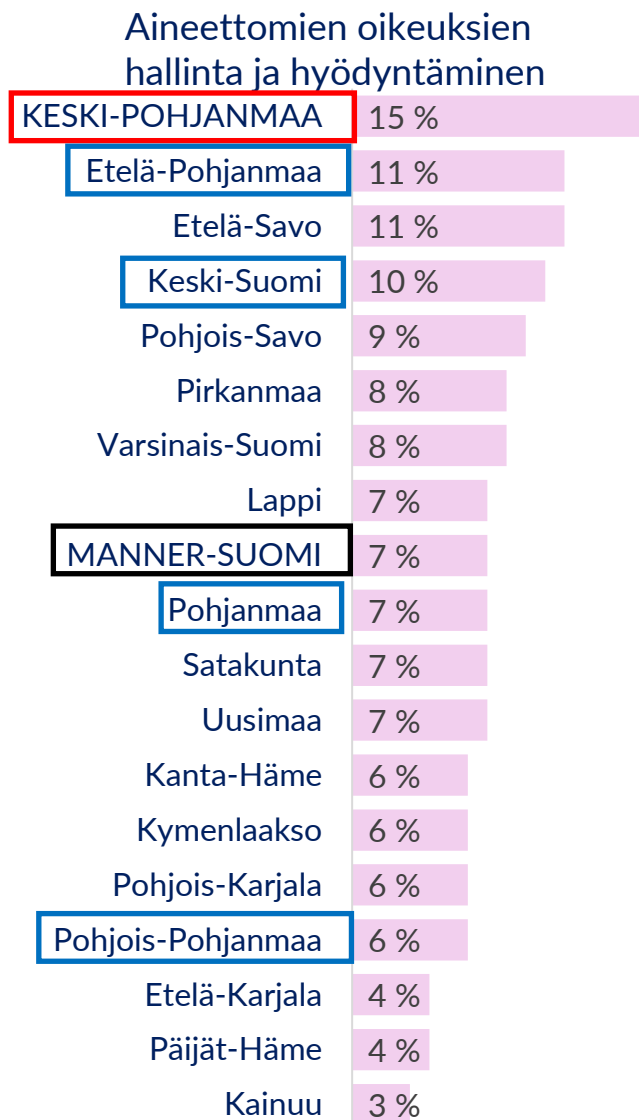

Innovaatiohankkeiden tavoitteet haastatteluaineistossa.

□ Myynnin kasvattaminen □ Kustannusten alentaminen □ Kannattavuuden parantaminen

Myynnin kasvattaminen			Kannattavuuden parantaminen	
			Kasvattamalla tuotosta per panos (7 yritystä)	Jalostusastetta kohottamalla (3 yritystä)
	Vastuullisuudella (7 yritystä)	Kansainvälistymällä (7 yritystä)	Kustannusten alentaminen	Vuorovaikutuksella (1 yritys)
	Olemassa olevilla tuotteilla (4 yritystä)			
Uusilla tuotteilla ja palveluilla (26 yritystä)			Prosesseja tehostamalla (7 yritystä)	

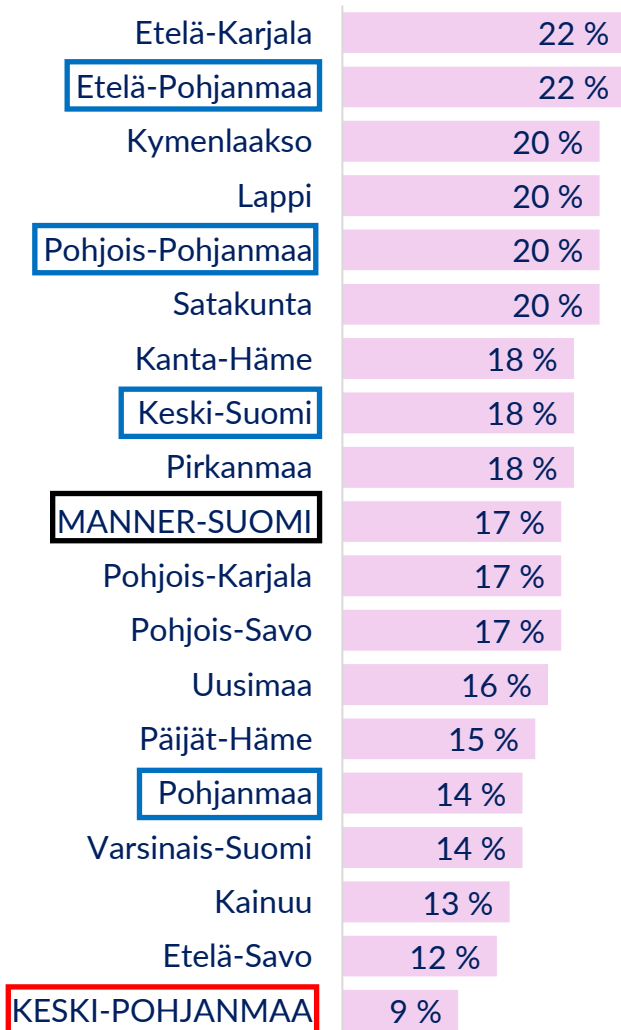
Niiden pk-yritysten osuus, jotka kokevat esitetyn asian tärkeäksi TKI-toiminnan kehittämiskohteeksi – Keski-Pohjanmaan TOP 3 maakuntien vertailussa

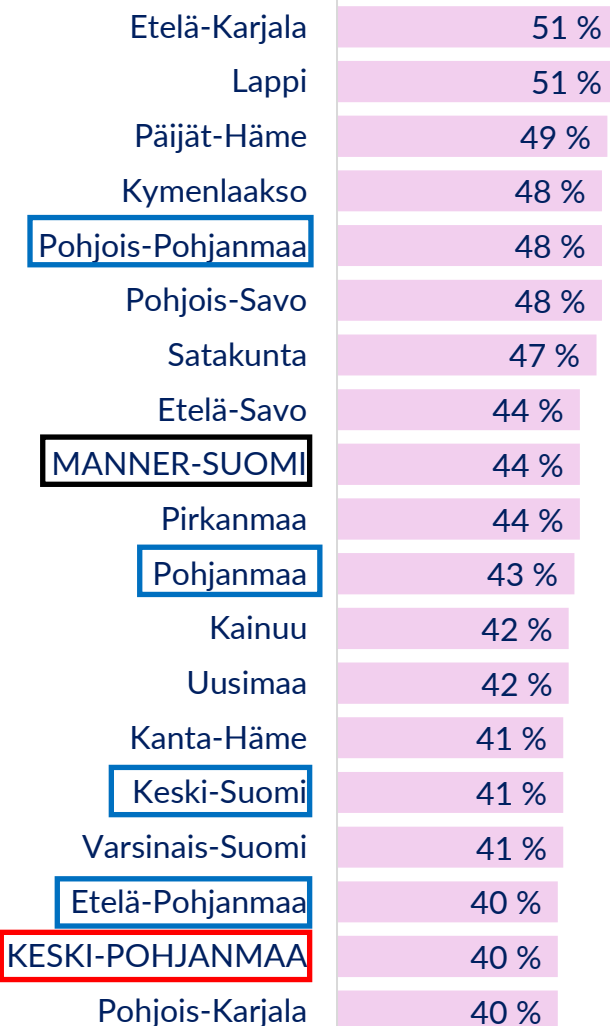
Niiden pk-yritysten osuus, jotka kokevat esitetyn asian tärkeäksi TKI-toiminnan kehittämiskohteeksi – Keski-Pohjanmaan BOTTOM 3 maakuntien vertailussa

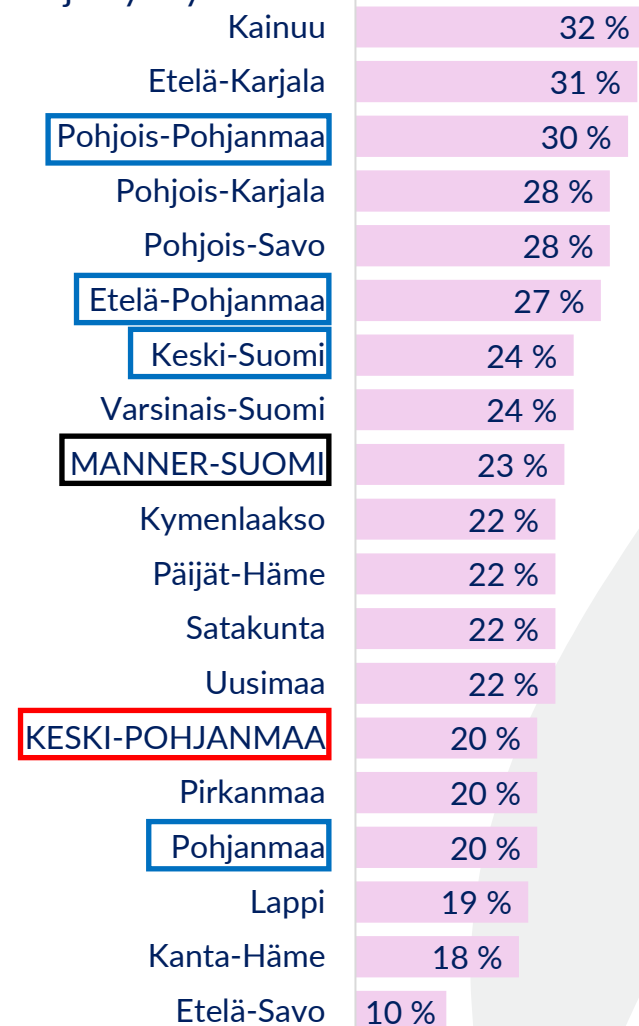
Asiakaslähtöinen TKI-toiminta

Yhteistyö- ja verkosto-osaaminen

T&k, teknologian kehittäminen ja hyödyntäminen

Innovaatiohankkeiden toteutusta edistäneet tekijät haastatteluaineistossa.

□ Keski-Pohjanmaalla □ Muualla Suomessa □ Ulkomailla

Keski-Pohjanmaalla	Muut välittäjä-organisaatiot (11 yritystä)		Muualla Suomessa		Ulko mailla	
	Vertaiset toimijat (6 yritystä)					
	TKI-organisaatiot (3–12 yritystä)		Vertaiset toimijat (24 yritystä)	TKI-organisaatiot (2–6 yritystä)		Vertai- set toi- mijat ulko- mailla (7 yritystä)
	Yks. rahoit-tajat (1 yritys)					
Julkiset rahoittajat (30 yritystä)		Julkiset rahoittajat (12 yritystä)				

■ Keski-Pohjanmaalla ■ Muualla Suomessa ■ Ulkomailla

Keski-Pohjanmaalla			Muualla Suomessa			Ulkomailla	
Julkiset rahoittajat (19 yritystä)			Yksityiset rahoittajat (12 yritystä)			Julkiset rahoittajat (15 yritystä)	
						Yksityiset rahoittajat (12 yritystä)	
Vertaiset toimijat (7 yritystä)			TKI-organisaatiot (2 yritystä)	Muut välittäjät (1 yritys)	Vertaiset toimijat ulkomailla (6 yritystä)		
			Vertaiset toimijat (6 yritystä)		Muut välittäjät (2 yritystä)	Yksityiset rahoittajat (11 yritystä)	Muut välittäjät (1 yritys)

Tutkimustulosten yhteenvetoa

Keskipohjalaisen pk-yrittäjyyden ominaispiirteitä

- Kasvu- ja vientihakuisuus
- Pk-yritysten korkea tuottavuus (osittain tilastollista harhaa)
- Omaehtoisuus, kova luotto omaan osaamiseen ja kokemukseen yrityksen kehittämisessä
- Kehittämisen ja innovaatiotoiminnan sisällöissä painottuu vertaisten ja omaa osaamista täydentävien, maakunnan ulkopuolella sijaitsevien yritysten kanssa tehtävä yhteistyö
- TKI-toiminnan väheksymistä kehittämisen ja innovaatiotoiminnan sisältöihin vaikuttavana tekijänä
 - Nähdäänkö TKI- ja muut välittäjäorganisaatiot mieluummin kehittämisrahoituksen mahdollistajina kuin kehittämisen sisältöihin vaikuttavina toimijoina

Kysymyksiä

- Onko näin hyvä myös vuonna 2050 vai tulisiko kehitystä pyrkiä jotenkin ohjaamaan innovaatioiden suhteen korkeammalle tasolle?
- Keskipohjalaisen pk-yrittäjyyden heikkouksia?
 - TKI:tä vähättelevä yrityskulttuuri ja asenneilmasto
 - Tiedeperusteisen yritystoiminnan vähäisyys
 - Sellaisten ratkaisujen ja tuotteiden vähäisyys, jotka ovat markkinoille uusia
 - Tuotekehitys ja laatu; markkinointi; verkottuminen TKI-toiminnassa heikkouksina
- Tulisiko maakuntaan houkutella uutta TKI-intensiivistä pk-yritystoimintaa alueen ulkopuolelta ja miten?
- Tiedeperusteisen pk-yritystoiminnan onnistumisten markkinointi?

Ulkoisen TKI-rahoituksen hyödyt ja haitat

Hyödyt

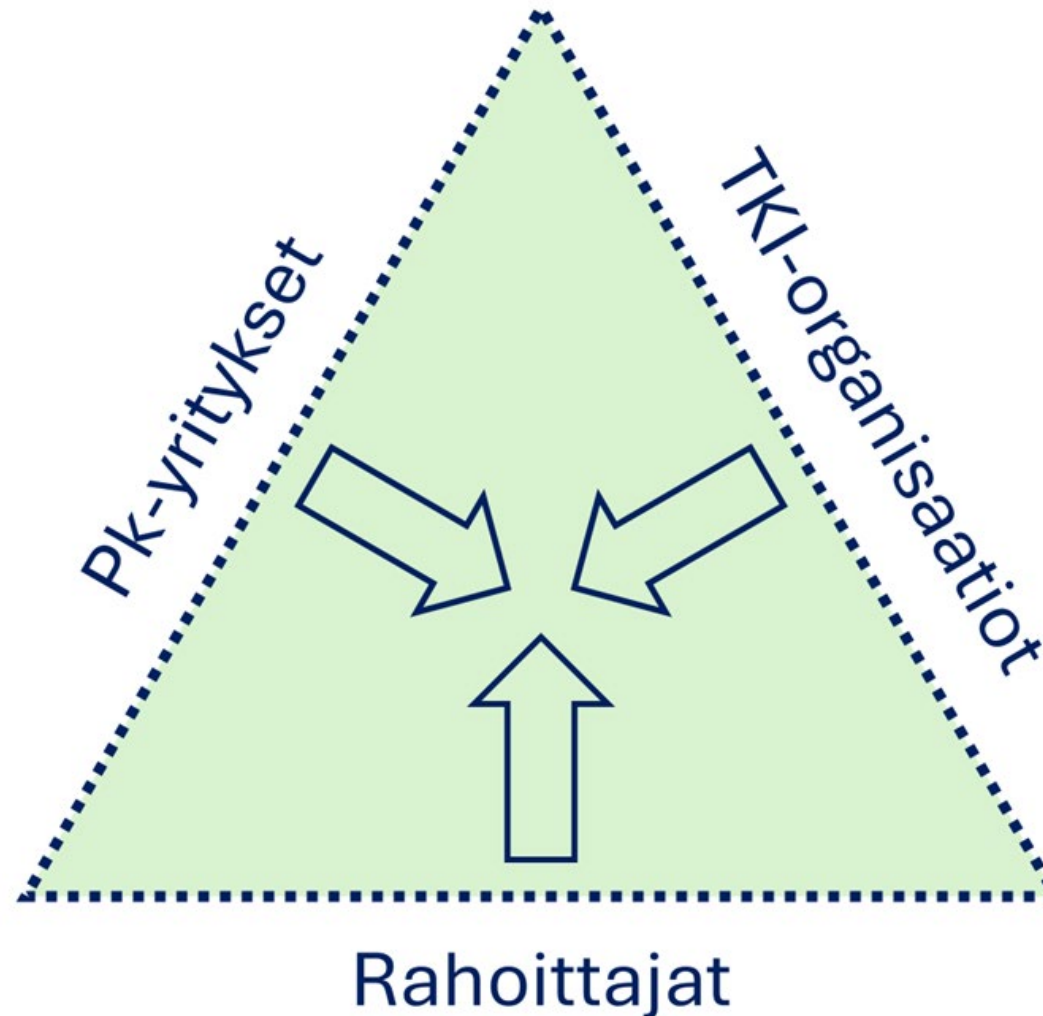
- Mahdollisuus innovaatioihin, jotka ovat markkinoille uusia
- Jalostusarvon ja tuottavuuden kasvu TKI-toiminnan avulla
- Kun yritys joka tapauksessa joutuu kehittämään toimintaansa ja käyttämään siihen resursseja, miksei se käyttäisi siihen saatavilla olevia julkisia ja yksityisiä TKI-tukia
- TKI-hanketoiminta ”pakottaa” tai kannustaa yritystä kehittämään yhteistyötaitojaan erilaisten toimijoiden kanssa, mikä parhaassa tapauksessa tuottaa yritykselle oppimista ja uudistumiskyvykkyyttä
- Yhteistyö tuottaa kehittämistoiminnan sisältöihin osaamista ja ymmärrystä, jota yritys ei ilman yhteistyötä oivaltaisi

Haitat

- Riskinotto
- Hyötyjen saamiseksi yritys joutuu mahdollisesti arvioimaan uudelleen nykyistä kehittämistoimintaansa ja tekemään siihen strategisia muutoksia
 - Edellyttää uudenlaista avautumista TKI-yhteistyöhön sekä entisen ja uuden yhdistämistä
- Alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten TKI-kehittämishjelmien sisällölliset rajaukset rajoittavat kehittämistä
- Hankebyrokratia ja hanketoiminnan yritystoiminnasta poikkeava aikakäsitys
 - Hanketoiminta olisi opittava mieltämään jatkuvaksi toiminnaksi, jonka hallinta ja hallinto vähitellen muuttuu rutiiniksi ja tulee rahoitetuksi hankkeiden budjeteista

Ratkaisuehdotus

Pk-yritysten sekä alueen TKI-organisaatioiden ja aluekehityksen rahoittajien yhteistyötä olisi tehostettava

Yhteistyön tehostuminen etenee yhteisen ymmärryksen synnyttämisellä ja sen mukaisella eri tahojen oman toiminnan kehittämällä

- Pk-yritysten kannattaisi panostaa korkealuokkaisten TKI-palvelujen hyödyntämiseen, jotta palveluista olisi todellista hyötyä yrityksen liiketoiminnan kehittämiseksi
- Keski-Pohjanmaalla toimivien TKI-organisaatioiden, kuten Centria-ammattikorkeakoulun, Geologian tutkimuskeskus GTK:n, Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen ja Luonnonvarakeskus Luken, tulisi kehittää toimintansa tieteellistä laadukkuutta siten, että toiminta palvelee samanaikaisesti myös Keski-Pohjanmaan pk-yritysten kilpailukyvyn ja TKI-intensiivisyyden kehittämistä
- TKI-toiminnan alueellisten rahoittajien, kuten Keski-Pohjanmaan liiton ja Keski-Suomen ELY-keskuksen, tulisi kehittää rahoituksen ohjausta niin, että se yhtäältä innostaa alueen pk-yrityksiä ryhtymään TKI-yhteistyöhön korkeatasoisten TKI-organisaatioiden kanssa ja toisaalta motivoi alueen TKI-organisaatioita samanaikaisesti toiminnan tieteellisen tason kohottamiseen ja toiminnan yrityslähtöisyyden syventämiseen

KOKKOLAN
YLIOPISTOKESKUS
CHYDENIUS

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

KESKI-POHJANMAAN LIITTO
MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

Tutkimus on toteutettu
Alueiden kestävän
kasvun ja elinvoiman
tukemisen AKKE -
määrärahoilla

Julkaisun vapaa saatavuus

- Rosenqvist, Olli (2025). Pienten ja keskisuurten yritysten innovaatiotoiminta Keski-Pohjanmaalla. Jyväskylän yliopisto, Kokkolan yliopistokeskus Chydenius. 39 s.
- Julkaisu on vapaasti saatavissa Jyväskylän yliopiston julkaisuarkistosta, osoitteesta: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-86-1187-5>.
- [PK-INNO-KP-hankkeen nettisivut](#)
- Lisätietoja: Olli Rosenqvist, olli.rosenqvist@outlook.com, 050 46 999 07

KOKKOLAN
YLIOPISTOKESKUS
CHYDENIUS

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

KESKI-POHJANMAAN LIITTO
MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

Tutkimus on toteutettu
Alueiden kestävän
kasvun ja elinvoiman
tukemisen AKKE -
määrärahoilla

Kiitos!